

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. kovo 28 d. Nr. 21RE4-42 (AG4-9/19-2024)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Jurgos Mažuknienės, Astos Povilonienės (pranešėja), Vestos Šliogerytės (Komisijos posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojei, dalyvaujant pareiškėjo Zarasų rajono Antazavės medžiotojų būrelio atstovui advokatui M. B., trečiojo suinteresuoto asmens atstovams Dusetų medžiotojų būrelio pirmininkui Š. G. ir advokatui G. B.,

Komisijos 2024-03-25 posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Zarasų rajono Antazavės medžiotojų būrelio patikslintą skundą atsakovei Zarasų rajono savivaldybės administracijos Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti komisijai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Dusetų medžiotojų būreliui dėl protokolinio nutarimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas, atstovaujamas advokato M. B., skundu, kurį vėliau patikslino, (toliau – ir skundas) prašo panaikinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti komisijos 2023-12-12 posėdžio nutarimą koreguoti Zarasų rajono Antazavės medžiotojų būrelio ir Dusetų medžiotojų būrelio medžioklės plotų vieneto ribas, įformintą 2023-12-15 protokolu Nr. R-11-12-(54.5) (toliau – ir Nutarimas).

Paaiškinio, kad Zarasų rajono savivaldybės komisija medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti (toliau – ir Savivaldybės komisija) parengė Zarasų rajono Antazavės medžiotojų būrelio (toliau – ir Antazavės būrelis) medžioklės plotų vieneto (toliau – ir MPV) sudarymo projektą Zarasų rajono savivaldybėje. Antazavės būrelio MPV projektas buvo patvirtintas 2003-05-16 Utenos apskrities viršininko įsakymu Nr. 3-104 (toliau – Įsakymas).

Antazavės būrelio MPV projektą sudaro ne tik Antazavės būrelio MPV planas, bet ir Antazavės būrelio MPV ribų aprašymas, kurie buvo patvirtinti Savivaldybės komisijos. Antazavės būrelio MPV planas yra atvaizduotas Lietuvos erdvinės informacijos portale (geoportal.lt), o šio portalo duomenys laikomi oficialiais. Lietuvos erdvinės informacijos portalas – tai Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymu įteisinta informacinė sistema, kuri integruoja valstybės erdvinius duomenis ir paslaugas, palaiko šiems ištekliams naudoti skirtus įrankius ir aplinkas, vienoje vietoje teikia naudotojams prieigą prie erdvinio duomenų ir žemėlapių.

Pažymėjo, kad Antazavės būrelio MPV planas buvo sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo (toliau – Medžioklės įstatymas) 22 str. 2 d., kuri įtvirtino medžioklės plotų naudojimo tęstinumo principą. Antazavės būreliui tapo žinoma, kad Dusetų medžiotojų būrelis (toliau – ir Dusetų būrelis) kreipėsi į Savivaldybės komisiją, prašydamas pašalinti neatitikimus tarp MPV plano ir Dusetų medžiotojų būrelio aprašo, kad MPV planas atitiktų Dusetų

medžiotojų būrelio aprašą. Antazavės būrelis 2023-12-18 buvo informuotas, kad Savivaldybės komisija Nutarimu nutarė persikirstyti Antazavės ir Dusetų medžiotojų būrelių plotus.

Pareiškėjas nesutinka su Savivaldybės komisijos Nutarimu. Pasak pareiškėjo, Antazavės būrelis būtent Įsakymu patvirtiname MPV plane pažymėtus plotus naudoja nuo 1964 metų, būtent nuo MPV plane pažymėto ploto yra apskaičiuojamas ir Antazavės būrelio mokamas mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą. Taigi Antazavės būrelio MPV plane pažymėtos ribos yra tikslesnės ir aiškiau fiksuotos, nei Savivaldybės komisijos patvirtintame Antazavės būrelio MPV ribų aprašyme, kuriame dažnai objektyviai nėra galimybės aprašyti visų MPV plane pažymėtų orientyrų.

Pareiškėjas pažymėjo, kad Medžioklės įstatymo 22 str. 2 d. nurodytas medžioklės plotų naudojimo tęstinumas, viena vertus, reiškia, kad medžioklės plotų naudotojai, iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo naudoję konkrečius medžioklės plotus, tuos medžioklės plotus (Medžioklės įstatyme jau vadinamus medžioklės plotų vienetais) turi teisę naudoti ir po Medžioklės įstatymo įsigaliojimo. Kita vertus, pagal šią dalį iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo naudoti medžioklės plotai pripažįstami medžioklės plotų vienetais, o leidimai šiuose medžioklės plotų vienetuose naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius išduodami Medžioklės įstatymo 22 str. nustatyta tvarka (Konstitucinio Teismo 2005-05-13 nutarimas „Dėl Medžioklės įstatymo“).

Pasak pareiškėjo, Dusetų būrelis siekė, kad Dusetų būrelio MPV ribos plane būtų pakeistos, kad jos atitiktų aprašą. Iš esmės toks Dusetų būrelio skundo reikalavimas reiškia, kad Dusetų būrelis siekia, kad jo MPV būtų priskirta dalis medžioklės plotų, kuriuos nuo 1964 metų, t. y. iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo, naudojo ir naudoja Antazavės būrelis.

Antazavės būrelis nurodė, kad nesutinka, jog būtų keičiamos Antazavės būrelio MPV ribos, kurios fiksuotos Įsakymu patvirtiname plane, nes tam nėra jokių Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d. numatytų pagrindų. Medžioklės įstatymo 8 str. 10 d. nustato, kad neatsiejamoms tvirtinamo MPV sudarymo <...> projekto dalys yra MPV planas. Taigi, pasak pareiškėjo, nei Medžioklės įstatymas, nei Medžioklėtvarkos projektų rengimo, derinimo, teikimo tvirtinti ir tvirtinimo tvarkos aprašas nenustato jokio prioriteto, kad patvirtintas MPV aprašas yra aukštesnės galios nei MPV planas. Priešingai, sisteminis teisės aktų nuostatų aiškinimas lemia, kad MPV projektą privalomai sudaro tiek MPV aprašas, tiek MPV planas, kaip neatskiriamos MPV projekto dalys, o tai patvirtina, kad kiekviena iš šių MPV projekto sudedamųjų dalių papildo viena kitą. MPV plane pažymėtos ribos yra tikslesnės ir aiškiau fiksuotos, nei MPV ribų aprašyme, kuriame dažnai objektyviai nėra galimybės aprašyti visų MPV plane pažymėtų orientyrų, nurodomos tik esminės ribos.

Skundžiamu Nutarimu Savivaldybės komisija pakeitė Antazavės būrelio MPV planą taip, kad jis iš esmės skiriasi nuo Įsakymu patvirtinto Antazavės būrelio MPV plano. Toks Nutarimu atliekamas Antazavės būrelio MPV plano pakeitimas iš esmės pažeidžia Medžioklės įstatymo 22 str. 2 d. nurodytą medžioklės plotų naudojimo tęstinumo principą, nes iš plano pašalinta teritorija, kurią Antazavės būrelis naudoja nuo 1964 metų, t. y. iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo, taigi tokia situacija neatitiktų medžioklės plotų naudojimo tęstinumą principo.

Pareiškėjas pažymėjo, kad nei aprašo, nei kriterijų nuostatos, kurios yra poįstatyminiai aktai, negali prieštarauti, o tuo labiau paneigti Antazavės būrelio teisės į Medžioklės įstatymo 22 str. 2 d. įtvirtintą medžioklės plotų naudojimo tęstinumą. Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d. nustato konkrečius atvejus, kuomet galimas MPV ribų keitimas, o Savivaldybės komisija skundžiamame Nutarime nenurodo nei vieno iš Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d. nurodytų pagrindų, dėl kurių galėtų būti keičiamos Antazavės būrelio MPV ribos.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad Antazavės būrelio MPV aprašas ir planas, lygiai taip pat ir Dusetų būrelio MPV aprašas ir planas, juos vertinant sistemiškai, aiškiai apibrėžia MPV ribas, atitinkančias Medžioklės įstatymo 8 str. 1 d., taip pat atitinka Medžioklės įstatymo 22 str. 2 d. nurodytą medžioklės plotų naudojimo tęstinumo principą. Antazavės būrelio MPV projektas buvo patvirtintas 2003-05-16, t. y. prieš daugiau nei 20 metų, per visą šį laikotarpį nekilo jokių ginčų ar neaiškumų su Dusetų būreliu dėl MPV ribų. Dusetų būrelis skundu siekia tik itin formaliai vertinant Dusetų būrelio MPV aprašą, perimti dalį Antazavės būrelio MPV ribos, tuo pažeidžiant Medžioklės įstatymo 22 str. 2 d. nurodytą medžioklės plotų naudojimo tęstinumo principą. Antazavės būrelio plane fiksuota MPV riba Antazavės būrelis naudojo iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo ir

naudojasi šiuo metu, pagal Antazavės būrelio MPV plotą mokėjo ir moka mokestį už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą. Pareiškėjo teigimu, išdėstytos aplinkybės patvirtina, kad Savivaldybės komisijos Nutarimas yra nepagrįstas ir neteisėtas (b. l. 3-6, 21-22).

Atsakovė atsiliepiu į skundą prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad Savivaldybės komisija gavo Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio prašymus, todėl 2023-05-05 vyko Savivaldybės komisijos posėdis, kuriame vienas iš svarstytinų klausimų – Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio medžiojamųjų plotų bendros ribos peržiūrėjimas.

Savivaldybės komisija nusprendė palikti esamas Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio ribas.

Priimtas sprendimas Dusetų būrelio netenkino, buvo teikiami prašymai pakartotinai dėl ribos peržiūrėjimo (pakeitimo). 2023-08-10 buvo organizuotas Savivaldybės komisijos posėdis dėl Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio medžiojamųjų plotų bendros ribos peržiūrėjimo. Savivaldybės komisijos posėdžio metu priimtas sprendimas, kad medžiotojų būrelių vadovai, vadovaujantis Medžioklės įstatymo 8 str. 5 d. 3 p., Savivaldybės komisijai iki 2023-09-18 turi pateikti pasiūlymus dėl būrelių bendros ribos suderinimo.

2023-12-12 vyko dar vienas Savivaldybės komisijos posėdis dėl Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio medžiojamųjų plotų bendros ribos peržiūrėjimo. Buvo išklaustyti Savivaldybės komisijos narių pasiūlymai ir įžvalgos bei nuspręsta koreguoti būrelių ribas išlaikant iki koregavimo abiejų būrelių naudojamus medžioklės plotų dydžius.

Dusetų būrelis teikė Savivaldybės komisijai prašymus, kad Dusetų būrelio MPV ribos plane būtų pakeistos, kad jos atitiktų aprašą. Toks reikalavimas reiškia, kad pakeitus Dusetų būrelio MPV plane, kad jos atitiktų aprašą, reiškia, kad būtų priskirta dalis medžioklės plotų, kuriuos nuo 1964 metų, t. y. iki Medžioklės įstatymo įsigaliojimo, naudojo ir naudoja Antazavės būrelis, t. y. faktiškai būtų sumažintas Antazavės būrelio medžioklės ploto dydis.

Siekdama priimti abipusiai priimtina sprendimą – patikslinti Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio MPV ribas iš esmės nekeičiant bendro MPV dydžio, Savivaldybės komisija 2023-12-12 posėdyje priėmė sprendimą, kuriuo patikslino Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio MPV ribą, paliekant iš esmės tuos pačius MPV dydžius.

Atsakovės teigimu, pareiškėjas pateiktame skunde nenurodo iš esmės nei vieno teisinio argumento, kodėl ginčijamas Savivaldybės komisijos Nutarimas yra neteisėtas ir turi būti naikinamas, priešingai, teigia, kad pagal Medžioklės įstatymą MPV ribų keitimas yra galimas (b. l. 52-53).

Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepiu į skundą su pareiškėjo skundu sutinka iš dalies.

Paaiškino, kad Savivaldybės komisijos Nutarimu nustatyta riba „Preliminarus Dusetų medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ iš dalies koreguoja žemėlapi ir yra arti to, ką aprašo Dusetų medžiotojų būrelio ribos aprašas. Iki šiol Dusetų būrelio planas (žemėlapiai) neatitinka aprašo dėl ribų: i) Šiaurėje – Vyko ežeru iki upelio, upeliu iki Kirkliškių kaimo, nuo Kirkliškių kaimo keliu Dusetos Aviliai iki posūkio, toliau tiesiai į rytus per laukus griova iki Kiaulinio upelio; ii) Rytuose – ežeru, grioviu iki Naprelių kaimo. Taigi aptartoje dalyje Savivaldybės komisija iš dalies atstatė Dusetų būrelio žemėlapi, kad jis atitiktų Dusetų medžiotojų būrelio ribos aprašą ir su šia skundžiamo Nutarimo dalimi trečiasis suinteresuotas asmuo sutinka.

Pažymėjo, kad Savivaldybės komisijos nustatyta riba „Preliminarus Antazavės medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“, pažeidžia tiek Dusetų, tiek Antazavės medžiotojų būrelių ribų aprašus, nes šiuo ginčo Nutarimu yra sudaroma nauja, niekur neaprašyta riba tarp būrelių. Taip pat šis Nutarimas pažeidžia bendros ribos tarp Dusetų būrelio ir Mazūrų medžiotojų būrelio bendros ribos aprašymą, kuris taip pat tarp šių būrelių yra nužymėtas taškais su koordinatėmis. Šiuo ginčo Nutarimu yra pakeistos MPV ribos, kas prieštarauja nustatytam teisiniui reglamentavimui.

Pasak trečiojo suinteresuoto asmens, pareiškėjas medžioklėtvarkos projekto plane nurodytus plotus nuo 1964 metų nenaudoja ir negali naudoti, nes medžioklėtvarkos projektai patvirtinti tik 2003 m, todėl pareiškėjo argumentai, neva trečiasis suinteresuotas asmuo siekia, kad jo MPV būtų priskirta dalis medžioklės plotų, kuriuos nuo 1964 m. naudoja pareiškėjas, yra atmestini kaip nepagrįsti. Pažymėjo, kad Dusetų būrelis nesiekia ir nesiekė jokio medžioklės ploto vieneto ribų keitimo, tik peržiūrėti medžioklėtvarkos projekto planą (žemėlapi), kad jis atitiktų medžioklėtvarkos projekto aprašą. Nurodė, kad nors Nutarimu, su kurio dalimi sutinka, medžioklės ploto ribos nebuvo keistos,

tačiau dalinis medžioklėtvarkos plano atstatymas aprašui jokių medžioklės plotų vientisumo reikalavimų nepažeidžia. Skundžiamu Nutarimu, be kita ko, nuspręsta dėl Mazūrų medžiotojų būrelio ribos apie tai nežinant Mazūrų medžiotojų būreliui. Nutarimu nuspręsta dėl Mazūrų medžiotojų būrelio ribų pakeitimo, kas yra absoliutus skundžiamo Nutarimo dalies „Preliminarus Antazavės medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ negaliojimo pagrindas, kas vėl patvirtina, jog skundžiamas Nutarimas dalyje perskirstyti medžioklės plotus, kurioje Savivaldybės komisijos nustatyta riba „Preliminarus Antazavės medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“, yra naikintinas kaip nepagrįstas ir neteisėtas.

Pažymėjo ir tai, kad iš bylos medžiagos matyti, jog Savivaldybės komisija žodiškai neaprašė skundžiamu Nutarimu atliktų pakeitimų, žemėlapyje abstrakčiai nurodoma „Preliminarus Mazūrų MK plotas“, „Preliminarus Dusetų MK plotas“, kas vėl lemia Nutarimo neteisėtumą ir apskritai apsunkina galimybę tiek ginčyti skundžiamą Nutarimą, tiek gintis nuo pareiškėjo skundo.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta atsiliepimu į skundą trečiasis suinteresuotas asmuo prašo: 1) pareiškėjo skundą tenkinti iš dalies; 2) panaikinti 2023-12-12 13.00–14.00 val. įvykusio Savivaldybės komisijos posėdžio Nutarimą perskirstyti medžioklės plotus dalyje, kurioje Savivaldybės komisijos nustatyta riba „Preliminarus Antazavės medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“; 3) Savivaldybės komisijos Nutarimą „Preliminarus Dusetų medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ dalyje perskirstyti medžioklės plotus Rytuose – Kiaulinio upeliu į pietus iki ažuolo, nuo ažuolo iki Mažvilių ežero, palikti nepakeistu. Kitoje dalyje Savivaldybės komisijos 2023-12-12 posėdžio Nutarimą „Preliminarus Dusetų medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ panaikinti; 4) Pašalinti 2003-06-30 Utenos apskrities viršininko įsakymu patvirtinto MK „Dusetos“ medžioklėtvarkos projekto plano (žemėlapio) neatitikimus aprašui šių ribų: i) Šiaurėje – Vyko ežeru iki upelio, upeliu iki Kirkliškių kaimo, nuo Kirkliškių kaimo keliu Dusetos Aviliai iki posūkio, toliau tiesiai į rytus per laukus griova iki Kiaulinio upelio; ii) Rytuose – ežeru, grioviu iki Naprelių kaimo (b. l. 98-105).

Skundas tenkinamas.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl atsakovės Zarasų rajono savivaldybės administracijos Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti komisijos nutarimo, įforminto 2023-12-15 protokolu Nr. R-11-12-(54.5), kuriuo nutarta perskirstyti Antazavės ir Dusetų medžiotojų būrelių medžioklės plotų vienetų ribas (b. l. 24).

Dėl Savivaldybės komisijos 2023-12-12 posėdžio metu priimto Nutarimo teisėtumo

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2023-12-18 pareiškėjas Savivaldybės komisijos 2023-12-18 raštu „Dėl informacijos pateikimo“ buvo informuotas, kad Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti komisija posėdyje, įvykusiame 2023-12-12 (protokolo Nr. R-11-12-(54.5)), nutarė perskirstyti Antazavės ir Dusetų medžiotojų būrelių plotus. Preliminarūs perskirstyti plotai pateikiami pridedamoje schemoje (b. l. 9-11).

Pareiškėjas, nesutikdamas su 2023-12-12 posėdžio Nutarimu, kuriuo Savivaldybės komisija nusprendė perskirstyti Antazavės ir Dusetų medžiotojų būrelių plotus, įformintu 2023-12-15 protokolu Nr. R-11-12-(54.5), atstovaujamas advokato M. B., skundu kreipėsi į Komisiją, prašydamas panaikinti Savivaldybės komisijos Nutarimą (b. l. 3-6, 21-22).

Medžioklės įstatymo 2 str. 14 d. medžioklės plotų vienetą apibrėžia kaip vientisą medžioklės plotų teritoriją, kuri sudaryta vadovaujantis medžioklėtvarkos principais šio įstatymo nustatyta tvarka ir kurioje planuojamas ir organizuojamas medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimas. Medžioklės įstatymo 2 str. 15 d. nustato, kad medžioklės plotų vienetų sudarymas – tai teritorijos, kurioje fizinis ar juridinis asmuo turėdamas leidimą naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienetu gali planuoti ir organizuoti medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą bei medžiojamųjų gyvūnų apsaugą, ploto ir ribų nustatymas.

Pagal Medžioklės įstatymo 8 str. 3 d. medžioklės plotų vienetų sudarymo ir jų ribų pakeitimo projektus kiekvienoje savivaldybėje rengia šios savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta komisija medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti. Medžioklės įstatymo 8 str. 1 d. įtvirtinta, kad medžioklės plotų vienetai sudaromi ir jų ribos keičiamos vadovaujantis

medžioklėtvarkos principais, užtikrinant racionalų medžiojamųjų gyvūnų populiacijų valdymą, tinkamą medžiojamųjų gyvūnų apsaugą ir tvarkingą bei saugų medžiojimą, taip pat kad būtų išvengta didesnės medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos žmogaus ūkinės veiklos objektams. Medžioklės plotų vienetų sudarymo ir jų ribų keitimo pagrindai yra nustatyti Medžioklės įstatymo 8 str., kurio 6 d. numato medžioklės plotų vienetų ribų keitimo galimybę Komisijos iniciatyva, t. y. kai medžioklės plotų vienetų ribos neatitinka šio straipsnio 1 d. nuostatų, kiti pagrindai yra nustatyti Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d.

Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d. nustatyta, kad medžioklės plotų vienetai sudaromi ir jų ribos keičiamos šiais atvejais: 1) kai jie sudaromi medžioklės plotuose, kuriuose pagal šio įstatymo reikalavimus nėra sudarytų medžioklės plotų vienetų arba kuriuos egzistuojančių medžioklės plotų naudotojai atsisakė naudoti; 2) egzistuojančius medžioklės plotų vienetus padalijant arba juos sujungiant, kai toks sudarymas atliekamas medžioklės plotų naudotojų susitarimu, šio straipsnio 1 dalyje nustatytais tikslais; 3) kai medžioklės plotų vieneto ribas arba teritorijas, kuriose leidžiama medžioti, būtina patikslinti, įsteigus pagal Saugomų teritorijų įstatymą naujas saugomas teritorijas arba pakeitus esamų saugomų teritorijų, kuriose medžioti draudžiama, ribas; 4) kai gaunamas atitinkamas medžioklėtvarkos projekto rengėjų siūlymas; 5) kai šio įstatymo 13 str. 3 d. nurodytu atveju pateikiamas šio straipsnio 3 d. nurodytai komisijai prašymas sudaryti naują medžioklės plotų vienetą. Iš Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d. įtvirtintų nuostatų matoma, kad naujų medžioklės plotų vienetų sudarymo atvejus reguliuoja šio straipsnio 2 d. 1, 4 ir 5 p., o 2 ir 3 p. reguliuoja jau egzistuojančių medžioklės plotų vienetų ribų atvejus.

Komisija pažymi, kad nagrinėjamu atveju atsakovės Savivaldybės komisijos veikimas ir jos kompetencijai priskirtinų klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) normos. Nagrinėdamas bylas dėl medžioklės plotų vienetų ar jų ribų sudarymo, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nuolat akcentuoja, kad Medžioklės įstatymo nuostatomis medžioklės plotų komisijoms pavesta atlikti atitinkamas viešojo administravimo funkcijas bei kompetencijos ribose priimti administracinius sprendimus. Be to, nors medžioklės plotų komisijos dėl savo paskirties ypatumų privalo vadovautis specialiaisiais teisės aktais, jos, kaip viešojo administravimo subjekto, sprendimai privalo atitikti ir bendruosius VAI 8 str. (ginčui aktualių metu galiojančio VAI 10 str.) reikalavimus – turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, bei juos priimant turi būti laikomasi VAI 3 str. išdėstytų principų (*žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-06 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1985/2013*).

Pažymėtina, kad aiškindamas ankstesnės VAI redakcijos VAI 8 str., reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 str. nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Nagrinėjamu atveju atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl savo veikloje turi vadovautis ir atsakingo valdymo (gero administravimo) principu bei VAI 3 str. įtvirtintais viešojo

administravimo principais ir 10 str. nuostatomis. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas, įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Pagal formuojamą teismų praktiką geras viešojo administravimo principas apima asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-05-31 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2112/2012*), nešališkumo pareigą, pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013, 2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014, 2015-07-09 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015*).

VAĮ 1 str. 1 d. nustatyta, kad šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų (skundų) nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAĮ 3 str. 5 p. nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

VAĮ 10 str. 5 d. detalizuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat motyvai (VAĮ 10 str. 5 d. 5-6 p.).

Nagrinėjamu atveju iš skundžiamo Savivaldybės komisijos Nutarimo turinio duomenų nustatyta, kad Savivaldybės komisija 2023-12-12 posėdžio metu svarstė klausimą dėl Dusetų ir Antazavės medžiotojų būrelių medžiojamų plotų bendros ribos peržiūrėjimo. Savivaldybės komisijos Nutarimo duomenimis, Savivaldybės komisijos 2023-12-12 posėdyje tiek Antazavės būrelio, tiek ir Dusetų būrelio atstovai nedalyvavo. Vadovaujantis Komisijos posėdyje dalyvavusių bylos šalių pateiktais paaiškinimais, nei Antazavės būrelio, nei Dusetų būrelio atstovai į minėtąjį Savivaldybės komisijos posėdį nebuvo kviečiami, jame pareikšti nuomonės svarstomu klausimu objektyviai negalėjo. Komisija, išanalizavusi Savivaldybės komisijos Nutarimo duomenis, sprendžia, kad skundžiamas Nutarimas visiškai neatitinka administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų. Nutarimo duomenys tvirtina, kad jame nurodyti Savivaldybės komisijos posėdyje dalyvavusių asmenų pasisakymai, nuomonės, tačiau šiame akte nenurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, nepateiktas teisinis pagrindas, kuriais Savivaldybės komisija rėmėsi priimdama sprendimą koreguoti Antazavės būrelio ir Dusetų būrelio medžioklės plotų vienetų ribas. Kaip jau minėta, konkretūs medžioklės plotų vienetų sudarymo ir jų ribos keitimo pagrindai reglamentuojami Medžioklės įstatymo 8 str. 2 d., kurių nuostatomis, nagrinėjamu atveju, nesivadovaujama Savivaldybės komisijos Nutarime. Iš Nutarimo turinio duomenų nustatyta, kad Savivaldybės komisijos pirmininkė priminė dalyviams, kad tiek Antazavės būrelio, tiek Dusetų būrelio raštuose yra pateiktas ribos aprašymas. Iš nurodytų duomenų, nėra aišku, kokius minėtų medžiotojų būrelių raštus vertino Savivaldybės komisija posėdžio metu bei dėl kokių konkrečiai juose nurodytų ribų buvo sprendžiama. Zarasų rajono savivaldybės administracija atsiliepiame į pareiškėjo skundą, pateikdama ginčui aktualias faktines aplinkybes, nurodė, kad 2023-05-05 vyko Savivaldybės komisijos posėdis, kuriame vienas iš svarstytinų klausimų – Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio medžiojamų plotų

bendros ribos peržiūrėjimas. Savivaldybės komisija nusprendė palikti esamas Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio ribas. Priimtas sprendimas Dusetų būrelio netenkino, buvo teikiami prašymai pakartotinai dėl ribos peržiūrėjimo (pakeitimo). Kartu su atsiliepimu į skundą pateikti Dusetų būrelio 2023-04-17 prašymas peržiūrėti Dusetų būrelio ir Antazavės būrelio bendrą ribą bei Antazavės būrelio 2023-04-20 prašymas „Dėl MPV netikslumų ištaisymo“, tačiau iš skundžiamo Nutarimo visiškai nėra aišku, ar šie prašymai buvo vertinami Savivaldybės komisijoje. Nutarimo duomenys taip pat tvirtina, kad Savivaldybės komisijos pirmininkė pasiūlė ir www.geoportal.lt interneto svetainėje su matavimo įrankiu pamatavo preliminarinius plotus, kuriuos numatoma Dusetų būreliui ir Antazavės būreliui perskirstyti. Nutarime nurodoma, kad „pamatavus paaiškėjo, kad plotai apie 400 ha, panašus miškingumas, tai abiem būreliams nebus skriaudos“. Komisija sprendžia, kad nurodytos aplinkybės yra paremtos Savivaldybės komisijos pirmininkės subjektyvaus pobūdžio vertinimu ir nepagrįstos konkrečiomis teisės aktų nuostatomis. Šiame kontekste paminėtina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, jog administracinis teismas sprenddamas administracinius ginčus, neturi pareigos už viešojo administravimo subjektą parinkti teisinį kvalifikavimą, ir po to pats tą teisinį kvalifikavimą vertinti (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-08-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2617-575/2016*). Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 31 str. 3 d., Komisija, kaip ir kitos institucijos, yra saistoma pareigos atsižvelgti į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimuose ir nutartyse, esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus. Atsižvelgdama į tai, Komisija sprendžia, kad atsakovės priimto Nutarimo turinys ir teisinių bei faktinių argumentų stoka neatitinka motyvų išdėstymo aiškumo ir pakankamumo reikalavimų. Šie Nutarimo trūkumai yra esminiai. Komisija pažymi, kad tinkamas motyvų neišdėstymas ne tik lemia administracinio akto neteisėtumą, bet ir apsunkina administracinio ginčo nagrinėjimą nustatant ginčo esmę ir ribas. Komisija, nustačiusi skundžiamo Nutarimo trūkumus, bei tai, kad šis administracinis sprendimas yra nemotyvuotas ir nepagrįstas teisės aktų nuostatomis, šiame sprendime nepasisakys dėl kitų pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų, susijusių su ginčijamo Nutarimo sukeliama neigiamomis pasekmėmis pareiškėjui ir jų vertinimo.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, Komisija sprendžia, kad ginčijamas Savivaldybės komisijos Nutarimas yra nepagrįstas konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, faktinėmis aplinkybėmis bei yra nemotyvuotas. Remiantis nurodytomis aplinkybėmis, daroma išvada, kad Nutarimas neatitinka VAI 3 str. 5 p. įtvirtinto išsamumo principo ir VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, todėl yra pagrindas panaikinti Nutarimą. Skundžiamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 94 str.).

Dėl trečiojo suinteresuoto asmens atsiliepime į skundą pareiktų reikalavimų

Trečiasis suinteresuotas asmuo Dusetų būrelis atsiliepimu į pareiškėjo skundą prašo: 1) pareiškėjo skundą tenkinti iš dalies; 2) panaikinti 2023-12-12 13.00–14.00 val. įvykusio Savivaldybės komisijos posėdžio Nutarimą perskirstyti medžioklės plotus dalyje, kurioje Savivaldybės komisijos nustatyta riba „Preliminarus Antazavės medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“; 3) Savivaldybės komisijos Nutarimą „Preliminarus Dusetų medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ dalyje perskirstyti medžioklės plotus Rytuose – Kiaulinio upeliu į pietus iki ažuolo, nuo ažuolo iki Mažvilių ežero, palikti nepakeistu. Kitoje dalyje Savivaldybės komisijos 2023-12-12 posėdžio Nutarimą „Preliminarus Dusetų medžiotojų būrelio plotas apie 400 ha“ panaikinti; 4) pašalinti 2003-06-30 Utenos apskrities viršininko įsakymu patvirtinto MK „Dusetos“ medžioklėtvarkos projekto plano (žemėlapis) neatitikimus aprašui šių ribų: i) Šiaurėje – Vyko ežeru iki upelio, upeliu iki Kirkliškių kaimo, nuo Kirkliškių kaimo keliu Dusetos Aviliai iki posūkio, toliau tiesiai į rytus per laukus griova iki Kiaulinio upelio; ii) Rytuose – ežeru, grioviu iki Naprelių kaimo.

Komisija, įvertinusi trečiojo suinteresuoto asmens atsiliepimo turinį ir jo rezoliucinę dalį, sprendžia, kad trečiasis suinteresuotas asmuo iš esmės Komisijai teikia ne procesinio pobūdžio prašymus, o materialaus pobūdžio reikalavimus. Vienas iš Dusetų būrelio reikalavimų – pašalinti

2003-06-30 Utenos apskrities viršininko įsakymu patvirtinto MK „Dusetos“ medžioklėtvarkos projekto plano (žemėlapis) neatitikimus aprašui – iš esmės reiškia trečiojo suinteresuoto asmens reikalavimą, kad Komisija įpareigotų Savivaldybės komisiją atlikti Dusetų būrelio atsiliėpime į skundą nurodytus veiksmus, tačiau dėl savarankiškų materialinio pobūdžio reikalavimų ne ginčo šalis gali teikti tik atskirą skundą naujoje byloje, o ne toje byloje, kurioje dalyvauja kaip trečiasis suinteresuotas asmuo.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 13 str. nustatytos bylos šalys ir ginčo šalys bei jų atstovai. Pagal IAGNTĮ 13 str. 1 d. įtvirtintą nuostatą, bylos šalimis laikomi: pareiškėjas (skundą (prašymą) padavęs subjektas); atsakovas (viešojo administravimo subjektas, kurio individualūs administraciniai aktai arba veiksmai (neveikimas) ar vilkinimas atlikti veiksmus skundžiami); tretieji suinteresuoti asmenys (tie, kurių teisėms ar pareigoms bylos sprendimas gali turėti įtakos). Ginčo šalimis laikomi pareiškėjas ir atsakovas. IAGNTĮ 13 str. 6 d. numatytos kitos bylos šalių procesinės teisės. IAGNTĮ 7 str. 2 d. reglamentuoti skundo turinio būtini elementai, iš jų, ir Komisijai reiškiamas reikalavimas, kurio pateikimas yra išimtinė skundą teikiančio asmens (pareiškėjo) teisė. Paminėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, į kurio formuojamą praktiką atsižvelgiama ir Komisijos veikloje, yra pažymėjęs, kad skundo reikalavimas – skundo dalykas – tai materialinis teisinis reikalavimas, pareiškėjo pasirinktas pažeistų ar ginčijamų teisių gynimo būdas. Pareiškėjas turi teisę ir pareigą pasirinkti bei tiksliai suformuluoti skundo dalyką, tai yra suformuluoti jį taip, kad būtų aišku, kokio materialinio teisinio rezultato siekiama iškeliant bylą, nes būtent skundo dalyko ir pagrindo kvalifikuotas nurodymas užtikrina tinkamą teisės kreiptis į teismą įgyvendinimą, leidžia apibrėžti bylos teismo nagrinėjimo ribas ir sudaro pagrindą įstatymo nustatytu ir pareiškėjo pasirinktu būdu apginti pažeistas teises (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-08-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2490/2012*). Taigi, šiuo atveju Dusetų būrelis, byloje turėdamas trečiojo suinteresuoto asmens statusą, gali reikšti procesinio pobūdžio prašymus, tačiau ne savarankiškus materialaus pobūdžio reikalavimus. Atsižvelgus į tai, Komisija šioje byloje nesprendė dėl trečiojo suinteresuoto asmens pareikštų reikalavimų.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 4 d., 19 str., 20 str. 1 d. 2 p., 22 str. Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo Zarasų rajono Antazavės medžiotojų būrelio patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos Medžioklės plotų vienetams sudaryti bei jų riboms pakeisti komisijos 2023-12-12 posėdžio nutarimą, įformintą 2023-12-15 protokolu Nr. R-11-12-(54.5).

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skusti Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narė

Jurga Mažuknienė

Asta Povilonienė